

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 386. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467279368192/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- tinopel 543. – *forsone »de Dannede«* (...): der tænkes sikkert på Schleiermachers religionsfilosofiske skrift *Über die Religion. Reden an die Gebildeten unter ihren Verächtern* (1799).
- 366 *den national-krigsk-orthodoxe og den moderne danske Theologi*: Grundtvigs og Martensens. Samtalen om præsterne skulle if. Goldschmidt have været anledning til et eller andet sidenhen i romanen, men da den kærkegaardske kirkestrid udbrod omkring *Øieblikket*, måtte Goldschmidt »undgaae, hvad der end ikke kunde blive R. valsering, men blot Efferklangs« (NS 1857 XI 227). – *Mangen gjør* (...): Peder Syvs Ordsprog nr. 6748. – *Jus*: lovkyndighed, jura.
- 367 Guizot og Thiers. af disse to franske statsmænd (hiv. 1787-1874 og 1797-1877) havde den første studeret æstetik, før han skrev i *Le Globe*, og den anden været litterær medarbejder ved *Le Constitutionnel*, inden han stiftede bladet *National*. – *Gesandtskabshoteller*: paa lærer for gesandter.
- 368 *Maade, hvorpaa Dalberg optaante* (...): sml. LE I 164 om Goldschmidts forhold til Carl Ploug. – *Kammerjunker*: se ovf., note A.
- 369 *je ne sais quoi*: fr., jeg ved ikke hvad.
- 370 *Et halt* (...): Han fastholder de fromme tåbers indbildning, at de døde ikke går tabt for os, og forbitres over sandhedens dristige bejlere, som afslører menneskets lod og kækt lader blikket dykke ned gennem hellige tåger, der indhylende ryger over afgrunden. Fra Nikolaus Lenaus episke digt *Die Albigenser* (1842, s. 57).
- 371 *Periculum*: lat., eg. periculum in mora, risiko ved at vente – antydning af, at et barn er undfanget inden brylluppet. – *Jeg var hans Gæst*. s. 276.
- 372 *fik Paulsen paa Døren*: s. 151. – *guddommelig Lidenkab*: s. 319. – *Actrice(rs)*: skuespillerinde. – *Choristinde(rs)*: kvindelig korsanger. – *Figurantinde(rs)*: danserinde, der optræder i mindre roller. – *Don Quixote*: sindsforvirret ridderlig tilbeder (efter helten i Cervantes' roman (1605-15)). – *Sinecure*: sovepost. – *Samtidig(s)*: Otto selv s. 371.
- 373 *hans døende Fader*: s. 70. – *hans Brev*: s. 319. – *skuffet*: bedraget.
- 374 *Guds Kirkes Længsel*: antagelig efter W. F. Engelbreths oversættelse af Højsangen med titlen »Guds Kirkes Længsel og Glæde udtrykt i Højsangen og den 45de Psalm« 1852.
- 375 *Heibergs Vaudesville: Kong Salomon og Jørgen Hattemager* (1825). – *Jeschaia*: hebraisk form for Esaias; citaterne er fra 11, 5. – *Parder*: leopard. – *Mange Vænde*: Højs. 8, 7.